

یهک مندال چهندين زمان

ناگییدان ده رباره ی پهرتووک و مآلپه ره کاته وه:

- Den tvåspråkiga familjen. Harding, E. & Riley, P. (1993). نامیلکه بیک له باره ی دوو زمانه وانی
- Ladberg, G. (2003). Barn med flera språk
- www.cplol.eu به نینگلیزی وفه ره نسی. کلیک لیره بده
- Professional Practice –Prevention. لیره نامیلکه هه یه ده رباره ی زمان به جۆشخستن به زمانی جۆراوجۆر [2012-06-11]
- www.nethelp.no/cindy/biling-fam.html [2012-06-11]
- www.sprakenshus.se که به سویدی و عمره بی یه. [2012-06-12]

نامیلکه که هه یه بۆ داگرته خوارله م مآپه رانه:

- www.bibli.se/ett-barn
- www.rikshandboken-bhv.se په (نجه بنه سه ر میتوده کان له BVC)
- www.familjecentraler.se

نامیلکه که به م زمانه نه ی خواره وه هه یه:

- عه ره بی
- نینگلیزی
- فارسی
- کرمانجی
- صومالی
- سۆرانی
- تاپله ندی

پروژباییت لیده کهین

مندالکهه ی تو یه کیکه له ملیونه ها مندالی که له خیزانیکدا گهوره ده بیت و پیده گات که به جهنده ها زمان قسه ده کهن.

له گهل منداله کورپه کهت ورده قسه بکه و گورانی بلی به "زمانه کهت که لای دلت شیرینه"

- پیاو چند باشتر زمانی زگماکی خوی بز انیت ئه منده زیاتر هلمو مر ج و زمینه ی بو فیروونی زمانیکی تر هیه.
- پیاو چند زیاتر گویی له زمانیک بیت و قسه ی پنیکات ئه منده زیاتر کارامه ده بیت.

- به یاری کردنی مندال له گهل مندالانی تر دا هاونا هنیگی و توانای زمانیی مندال گه شه ده کات. هر بویه کاریکی باشه
- که مندال چاوی بو مندالانه ی هاو تمه منی خوی بکه بیت و بیان بیبیت که به همان زمان قسه ده کهن.

فیروونی زمان زوو ده ست پیده کات

- مندال جاری هر له سکی دایکی ایته ی دهنگی زمانی دایکی خوی دهناسینه وه. تاقیکردنه وه ئه وه ی سهلمانده که مندالی کورپه ی تمه من چوار روژ زمانی دایکی خوی بیباشتره ئه گهر ژنیکی تر قسه ی پیده کات و مک له وه ی همان ژن به زمانیکی تر قسه بکات.

- زمانی گروگالی مندالی کورپه دهنگی هه موو زمانه کانی جیهانی تیا به لایم منداله که تنه ها دهنگی ئه زمانه ی بیردینه وه که له دور و بری قسه ی پیده کات.

- له تمه منی 10 مانگیدا منداله که به مۆنولوژی گروگالیک "قسه ده کات" بو ریم و پیتگرتن/ ددانپانانه ی که له زمانی دور و بری منداله که دمچیت.

مندال چون وای لیدیت که به چند زمانیک قسه بکات؟

- له بهر ئه وه ی که زمانی سویدی ده بیته زمانی زال بو منداله کهت ئه ویش به وه ی هاوری و خویندنگاوه بویه ئه وه گرنگه که منداله که له زور بار و دوخی جیاوازا زمانی خیزانه که ی بگاتی وتیا به شدار بیت.
- به رده وام به له به کار هنیانی زمانی زگماک ته نانه ت نه گه رمناله که ت به زمانی سویدی وه لایم بداته وه. هانی مناله که ت بده که زمانه هاوبه شه که ی ئیوه به کار به نیبیت.
- نیشانی منداله کهت بده که تو شانازی ده که بیت به زمانه که ی خوتنه وه ئه گهر چی ئه وانی تریش بو زمانه قسه نه کهن.

- ئه گهر نه تو و نه هاوسه رکهت هیچتان زمانه کهتان سویدی نه بو ئه وه گرنگه که هر دو کتان پیتان باش بیت و به لاتانه وه پوزیتیف بیت که منداله کهتان فیزی زمانی سویدی بیت. نه گه ر ئیوه زمانی جیاوازا تان هه بوو، نه وسا گرنگه هه درووکتان زمانی یه کتر به به ها وگرنگ دابنن.

گه شه کردنی چندين زمانیی

- ئه منداله ی که له گهل چند زمانیکدا پندمگات و گهوره ده بیت له همان تمه مندا ده ست به قسه ده کات و مک منداله کانی که هر یه یک زمان دمرانن.
- گه شه کردنی چنده ها زمانیی له سهر همان شیوه و پرنسیپی گه شه کردن دهرات و مک مندالیکی یه یک زمان.

- مندالی چندين زمانیی هر زوو فیزی ئه وه ده بیت که زمانه کانی خوی له یه ک جیا بکاته وه و زور جار له باری زمانه وه زیاتر هوشیار و زیره کتر نه بیت زووتر له منداله یه یک زمانییه کان.
- له ماوه ی جیا جیا ی ژیا نیدا زمانه جیاوازا کانی منداله که زال ده بن.

زانیی زمانیک به باشی نه وه یه که نه وه که سه له وه ژینگه یه ی تیا ی دیایه تی وه گهر که ویت.

نه گهر ژینگه دور و بره که چنده ها زمانیی بو نه وا منداله که پیوستی به هه موو زمانه کان ده بیت.

پیداویستی به هاوبه شینی له گهل نه مرقفانه ی منداله که خوشیده وین و له نزیکیانه بریارده ره بو نه وه ی که منداله که کام زمانه یان کام زمانه فیز بیت. پیوستی هاوبه شینی له گه ل مرقفانی تر که مناله که خوشیانی نه ویت وه ست به نزیکیان نه کات، مه رجه بو کامه زمان یان زماناتی که مناله که له داهاتودا فیزیان نه بیت.

باشترین ریگه بو ئه وه ی منداله کهت فیزی زمانه که ی تو بیت ریگای دلخوشی وحه ز هه وه سه. بویه هه مو ل بده که منداله کهت هان بده بیت که مهیل بو ئه زمانه پیدا بکات ئه ویش به وه ی که گورانی بو بلنیت، یاری له گهل بکه بیت و چیرۆکی به سهر هاتی بو بگزیته وه. که منداله که گهورتر بو ئه وا پیکه وه شت بخویننه وه. کتبخانه په رتوکی هه یه بو مندال که به چندين زمانی جیاوازا نووسراون.

هیچ شتیکی جینی نه وه ورده قسه کردنه هاوبه شه ناگزیته وه که تو له گهل منداله کهت ده بکه بیت باشترین ریگا بو ئه وه ی منداله کهت فیزی قسه کردن بیت. به بی ره چا و کردنی ئه وه ی که یه یک زمانه یان چند زمانیکه. هاو تا هه نیگه له گهل تودا یان له گهل که سنیکی تر دا. رادیو، تله فزیو ن و فی دیو ش ورده ورده یار مه تیه که ده بیت بو ئه وه ی زمانی منداله کهت گه شه بکات. به لایم هیچ شتیکی جینی نه وه ورده قسه کردنه ناگزیته وه که تو و منداله کهت به هاوبه شی ده بکه ن.

که ی پیوسته پیاو په ی وهندی بکات به زانی

راستکهر وه ی هه نه ی و تهق (LOGOPED)؟

- ئه گهر وات هه ست کرد گه شه کردنی زمانی منداله کهت له سهر خوتر دهرات و مک له منداله کانی تر ت یان مندالی تری هاو تمه منی ئه وه که له هه مان بار و دوخ و تمه مندان.
- ئه گهر منداله کهت له شویننیک دانرابوو که هر به زمانی سویدی قسه ی تیا بکریت (وهک پله ی پینش خویندنگه، دایه ن) ماوه ی 1,5 تا 2 سال و له گهل ئه وشدا هر قسه نه کات به زمانی سویدی روژانه، که نابی و ابیت.
- نه وسا په ی وهندی بکه به سیستری بنکه ی چا و دیزی نه خوشی مندالان و یان به زانی راستکهر وه ی هه نه ی و تهق/پسپوری چا و دیزی و راستکهر وه ی دهنک و قسه کردنه وه.